

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta segged.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Déleceg önkéntesek

Szomorú hírt kaptak; egy törvénytervezet két évre akarja felváltani a szolgálati idejét. A tervezet megalkotója talán nem tudja, hogy ma nyugaton és béke után sóvárog az egész világ. Addig, amíg iskolai történelem-könyvekből ismertük a háborút, ennek a szónak hallatára „háború”, nem borzongatott meg bennünket a halál hideg szele. De most már tudjuk, hogy ez a szó trózatot, öldöklést, igazságtalanságot, rémületet, gyilkosságot jelent. Öt esztendő szenvedései tartottak meg bennünket erre és megtanítottak arra is, hogy imádat, alaplévéve emlegessük a „Béke” szent szavát. És most, amikor ezen a vértől megrészegedett földön békéért jajdulnak az emberek, amikor a lefegyverezés eszéréje kezd terjedni a világban, mert belátják azt, hogy a béke megváltására két milliókat pazarolnak és millió embert elvonni polgári foglalkozásától, most egy tervezet lát Romániában napvilágot, amely szerint két éves lesz az önkéntesi szolgálat.

Nem tudjuk, hogy ez a tervezet megfelel-e a valóságnak, de ha igen, akkor Románia polgárságának nevében emeljük fel ellenünk tiltakozó szavunkat. Az egy éves önkéntesi intézmény hosszú, évtizedes múltja tekintetét vissza Európában s a világháború megmutatta, hogy az önkéntesekből lett tartalékos tisztek rátermettsége, tudása és intelligenciája olyan eredményeket produkált, amelyekkel a legmagasabb kitüntetések érdemelték ki, pedig akkor is csak egy esztendőig szolgált az egykori önkéntesek. Tudjuk, hogy a hadseregnek névszámra van szüksége és az önkéntességre jogosultak, mindnyájan predesztinálva vannak arra, hogy a legrövidebb idő alatt beilleszkedjenek a központi és intelligens tisztkar egyítésébe. Ha ezt a kedvezményt elveszik az iskolázott, megfelelő előképzettséggel rendelkező fiatalok, azok igyekezni fognak kibújni a tiszti kiképzés alól, mert erre a véderőtörvény, közbiztonság módját is nyújt nekik.

Mindjobban terjed a demobilizáció eszméje a népek között. Ennek első etappja a szolgálati idő megrövidítése lehet. Érdekes, hogy ugyanakkor, amidőn mind több és több ország teszi magáévá ezt az eszmét, nálunk kétszerezésére akarják emelni az önkéntesek szolgálati idejét. Megérthető ez annál, akinek az a szándéka, hogy aktív tisztté képeztesse ki magát, akinek élethivatást jelent a katonapálya, de érthetetlen és súlyos terhet jelentene a két éves

szolgálat azoknál az ifjaknál, kiknek polgári foglalkozás után kell nézniük, hogy magukat esetleg családjukat eltartsák. Ezeknek az életéből nem szabad elvenni ezt a hosszú időt. Az a tudás, amennyire egy tartalékos tisztnak szüksége van, amint a háború pél-

dája bebizonyította, elsajátítható egy esztendő alatt is, hiszen ott vannak aztán a továbbgyakorlatok, amelyek a gyakorlati kiképzést tovább folytatják és a bevonultak katonai tudását gyarapítják.

Nem tudjuk, hogy mennyiben

valóság a két éves önkéntesi szolgálat terve, de ha tév, csak tervnek kell maradnia örökös. A parlament feladata lesz, hogy ez a törvénytervezet úgy a hadsereg, mint a polgárság szempontjából, törvényerőre ne emelkedhessék.

Szombaton temetik Constantinescu volt minisztert

Az elhunyt nagyérdemű végrendelete. — Aradiak a temetésen.

(Bucuresti, november 19.) Constantinescu Sándor volt földművelésiügyi miniszternek, a liberálistársulat tagjának halála, aki csütörtökön hajnali öt órakor hosszas betegség után hunyta örök álmra szemét, országsherte mély részvétele keltett s ma délig az ország minden részéből ezer s ezer kondoleáló távirat érkezett az elhunyt államférfi hozzátartozóihoz.

A halál oka.

Constantinescu Sándor halálát kétoldali súlyos tüdőgyulladás okozta. A volt miniszter már régebbi idő óta gyengélkedett s előrehajlott korában már szinte a lehetetlenséggel lett volna határos alkalmával szerzett erős hűlések, amelyek tegnapra aztán halálát okozták. Constantinescu Sándor három napig vívódott a halállal. A krízis azonban csak szerdán este hét órakor állott be. Betegségénél állandóan ott volt házi-örvosa, aki két asszisztense segítségével mindent elkövetett, hogy a nagybeteg államférfit megmentse. Éjjel után már ijesztő magasra szökött a láz, az ütér verése percenként 128-ra emelkedett. Félnegykor pedig beállott az agónia. Előzőleg délután még injekciók segítségével megerősítették a nagybeteg szívét. Constantinescu az injekció után 17 percig teljesen eszméletlen volt s ez idő alatt vette fel a halotti szentséget. Ettől kezdve halála pillanatáig, amely pontban 4 óra 30 perckor következett be, az orvosokon kívül senkit sem engedtek közelébe. Egy perccel a halála előtt azonban ismét visszanyerte eszméletét és hosszasan nézve a mellette álló professzorra, halkán suttogta:

— Adió! — A következő pillanatban már megszűnt élni.

Constantinescu a ravatalon.

Az elhunyt nagy államférfi kihalt testét ma reggel szállították át a Lipsca-na-uccai Szent György templomba, ahol a tágas hajóban ravatalozták fel. Ravatalánál még a déli órákban megjelent Bratianu Ionel több liberális politikus társaságában, míg a halottasháznál Averescu tábornok, Hiotiu udvari

miniszter, Bratianu Ionel, Duca, Anghelescu, Valtolanu tábornok, Lupu dr., Petre Papacostea, Discescu, Mitileu külügyminiszter, Inoulet Gh., Cantacuzino herceg és a politikai élet számos reprezentánsa adták le kondoleáló névjegyüket.

A temetés

Az elhunyt Constantinescu Sándort a nemzet halottjának tekintik s Averescu miniszterelnök elrendelte, hogy a temetési szertartás a legimpozánsabb keretek között történjen meg. Az elhunyt nagynevű politikus temetése szombaton délután pontban félkettőkor lesz, s az eddigi dispoziók szerint a temetésen Cristea Miron patriárka, Balan erdélyi metropolita, Petrovici miniszter, Bratianu Ionel, Istrate Nitescu az ügyvédi kamara nevében, Ciprianu, Saulescu, Valori és a csatolt területek képviselőitében valószínűleg Lapedatu, Nistor és Inoulet fognak beszélni.

Aradiak a temetésen.

A volt miniszter temetésén Arad város és Aradmegye liberálistársulatának nagy küldöttsége is részt vesz s a ma esti gyorsvonattal a következők utaztak le Bucurestibe; Georgescu János volt prefektus, Marcus Mihály dr. szenátor, Robu János dr. volt főpolgármester, Ursu János dr. ügyvéd, Alexandru Constantinescu tanár, Lazar Sándor dr. kisenő ügyvéd, Borlieu dr. kisenő esperes, Nic. Pauescu ügyvéd, Sárbu György dr. ügyvéd, Vuha József volt szigurancafőnök, Stana ezentszéki ülnök, Verisan Romulus sajtényi bankigazgató, Neimet sajtényi lelkész, Ples György berzovai tanító, Tinoc Gergely volt nagyvárosi bíró, Hanciu János, Felician Valer szabadshegyi lelkész, Ardelean János nicolaei plébános, Pascu Ferdinand szemlaci bankigazgató, Popa Vespasian soborsini gazdálkodó, Upler Aurél ikői gazdálkodó, Moraru György és Vid Aurél sajtényi gazdálkodók, Scheu Henrik sváb gazda Szemlakról, Mihai Ardelean szekudvari gazdálkodó, Rujo Vazul simándi, Hahnageanu Pál crocna, Roda István radesti-i, Buturca

Demeter mácsal, Don János kürtösi gazdálkodó, Stos Mladin gál földbíró és Scopa mondorlati gazdálkodó.

A végrendelet.

Nagy érdeklődéssel várták Constantinescu Sándor végrendeletét, amely igen nagyjelentőségű politikai kijelentéseket is tartalmaz. A végrendelet így szól:

— Mindazon mérhetetlen szenvedés dacára, amelyet a román népnek 1916. augusztus óta át kellett élni, most örömmel tölt el a tudat, hogy az emlékezőes koronatanácsban magam is hozzájárultam ahhoz a történelmi jelentőségű aktyushoz, amely elnyomott véreink felszabadítása érdekében indult meg s amely a román nemzet teljes győzelmével végződött. Most, amikor már mindezeket megérttem, ki kell jelentenem, hogy bár a háború a megpróbáltatások napjait hozta hazámra, ha újból kellene kezdenem, ismét csak azt tenném, amit 1916. augusztusában tettem. Mert áldozatok nélkül nincsenek teljesedések s halálom pillanatáig büszkén gondolok azokra, akik a román trikolor alatt életüket és vérüket adták a nemzet szabadságáért.

— Meggyőződésem, hogy tiszta lélekkel mindenkoron a Haza és a Trón érdekét szolgáltam. Feladatom azonban könnyű volt hatalmas uralkodóm mellett s azok segítségével, akik első emberei voltak ennek a drága földnek, sok olyan multhatatlan művet állítottunk fel, amely évszázadokra is kihatással lesz Románia fejlődésében. Ha az ország érdekéről volt szó, én sem tartott volna vissza attól, hogy minden érzésemmel, szívvel-lélekkel azolgálatára álljak. De sokat kellett szenvedni, sok nehézségekkel kellett megküzdeni, ameddig idáig érkeztem, mindazonáltal soha egy pillanatra sem tántorodtam el kötelességem teljesítésében.

Szózat a fiúhoz.

— Drága Constantin fiam, neked kijelöltem az utat, amelyen haladnod kell apád nyomdokain. Érzéseid tiszták, szellemedet magam irányítottam s bár fiatal vagy, nagy tettekre hiszlek elhi-

vatottnak. Ezt a jöslatomat részben már beteljesedettnek láttam, amikor betekvés energiád sok minden nagy dologban megnyilvánult. Csak halad tovább is ezen az úton és méltó fia leszel apádnak, akinek visszaemlékezéseiből példát és erőt meríthetsz jövőd súlyos megpróbáltatásaiban. Védeld meg mindenkor a román parasztot és munkást és dolgozz az ő szellemi és anyagi ja-

vair továbbfejlesztése érdekében. Légy jólelkű, könyörületes és erős a veszély idején. Vakmerő és bátor, amikor ezt a körülmények megkívánják. A gyengeség és akaratlanság a nemzetek halála, az erős kéz és józan fej pedig mindig hathatós fegyvere a reménykedőknek. Ha pedig fiam a politikai pályára lépne, akkor legyen mindenkor hű, bátor katonája a liberálispártnak, amelynek zászlója

alatt magam egy egész életen át harcoltam. Ez a párt az egyetlen, amely dolgozott és dolgozni fog! A végrendelet további része a család számára hagyott vagyon felett rendelkezik és különféle utasításokat tartalmaz arra vonatkozólag, hogy mely hagyatéki tárgyat mi történjék. A végrendelet 1919. december 15-én kelt Bucarestben.

Ne vakarja bőrét, a CADUM-RENŐCS rögtön enyhíti a bőrt

Averescu feltétlen engedelmisséget követel

A miniszterelnök nagy feltűnést keltő beszéde a kormánypárt tagjaihoz. — A Cuvantul megint védelmébe veszi az erdélyi kisebbségeket.

(Bucuresti, november 19.) A bucaresti-i ellenzéki sajtó nem tevényt, amikor a trónbeszéd sikerei nyomán Averescu teljes győzelmét és közeli abszolút fölényét jósolta be. Ma még minek sem látzó, apró események sejtetik ezeknek a próféciáknak a beteljesedését, azonban máris világosnak látszik, hogy ezeken az apró lépésekön indult lassan, de annál biztosabban a korlátlan intézkedésig Averescu kormányelnök, aki ma is egyedül uralkodó bolygója a politika firmamentumának. Averescu erejét és céljait csak most lehet sejteni igazán, állapítja meg a Cuvantul. Mert a helyzet ma már az, hogy az ősz politikusi nemcsak az ellenzék, de a saját pártját is sakkban tudja tartani s egy-egy jelentéktelenné látszó intézkedésével máris elérte azt, hogy a párt minden óhaja és megnyilatkozása az ő kívánságához igazodjék.

A Cuvantul úgy véli, hogy Averescu fölényét az ellenzéki pártok helyett sokkal inkább a saját pártjával érezteti. Jellemző erre, hogy mit sem törődve hívei felszisszenésével, máriól-holnapra minden előzetes bejelentés nélkül helyettes pártfőnöknek nevezte ki leghívebb emberét, Al. Otetelesanut, aki tegnap este már rövid napiparancsban közölte a párt tagjaival, hogy minden a vezérhez, Averescuhoz adresszát kérés és kívánságot, előbb neki kell bejelenteni. Averescu ez intézkedése különben a párt vezetőtagjait érintette kinosan, akik — a Cuvantul tudomása szerint — bizonyára presztizskérdést is csinálnak a dologból. Azonban bármint is legyen, a tény az, — állapítja meg végeredményben a Cuvantul — hogy a régi, engedékeny Averescu már nincs s az új Averescu kérelmetlenül eréllyel halad előre a maga útján.

A néppárt tegnap este tartotta első gyűlését, és azon Coanda elnökölt. Averescu bejelentette, hogy Öfelsége betegsége semmilyen komoly aggodalomra nem ad okot. A betegség már régi keletű, — mondotta Averescu — elérkezett az idő, hogy radikális kúrával kiküszöböljék. Szavai után a szenátorok felállva lelkesen éljenztek az uralkodót. Ezután Averescu folytatta beszédét.

— A kormány jövőbeni munkaprogramjáról eddig nem voltak kielégítően tájékozva a szenátor és képviselő urak — mondotta. A néppárt kormányrajutását az akkori helyzet kívánta és Öfelsége ezen az alapon bizta kormá-

nyomra az ország sorsát és jövőjét. A liberálisok négy évi tények alatt csak a saját pártjuk megerősítését és a saját embereik elhelyezését tartották szem előtt. Eredményeket az ország népének boldogítása terén csak vajni kevés mértékben értek el s azért volt szükséges, hogy a legerősebb, de egyúttal a legarra hivatottabb ellenzéki csoport vegye át az ügyek további vezetését. Hogy mennyire beváltottuk a hozánk ígért reményeket, elég az elmúlt napok eseményeire utalnunk. És amikor erre hivatkozom, örömmel kell bejelentnem azt a tényt is, hogy a néppárt belső életében is ugyanaz, mint a kormányon: összetart, dolgozni akar és dolgozni fog! Ezért további kitarásra és összefogásra kérem felhívemet, akik mindenkori értékes barátaink voltak.

Sajnálatos kellett azonban tapasztalnom, hogy az utóbbi időben egyes elégedetlenkedők elmentéket próbáltak szítani a párt tagjai között. Különféle vélemények érvényesülését óhajtották ezek az urak, azonban a pártfőnökem erején megdőlt. En mindenkor az ország és a párt érdekeit tartottam szem előtt. Bizsának hát meg abban önök, hogy a mit én teszek, az helyes és üdvös is. Kormányom erejét csak úgy tudom még inkább megacélozni, ha önök, mint katonák gondolkodás nélkül teljesítik továbbra is a kiadott parancsot.

Másik érdekessége a politikai életnek, hogy nemcsak az ellenzék, de maga a kormánypárt is el van készülve arra, hogy a parlament munkássága során a kisebbségi képviselők hallatni fogják pa-

naszaikat és kifogásaikat a Kormány ellen, amely nem hogy nem teljesítette a vállalt ígéreket, de több olyan intézkedés is történt a legutóbbi, amelyek a kisebbségeknek még a meglévő kedvezményeit is megnyirbálták. S mint az már egy ízben az elmúlt napokban is csodák csodájára megtörtént: a Cuvantul mai száma ismét védelmébe veszi a kisebbségeket és érdekeikben meglehetősen éles támadást intéz Bucsan államtitkár ellen, akit a kisebbségi közeledés egyedül kerékkötőjének tart.

Bucsanak módjában állott legalább is eliminálni ennek a súlyos problémának kényesebb részleteit s ahelyett, hogy továbbra is prolóngálta volna a néppárt ígértét, valamelyes részben megoldást kellett volna találnia bizonyos égetően szükséges s leginkább kulturális kérdések tisztázására. Lehetetlen, — írja a lap — hogy kifelé folyton a jogegyenlőség jelzőit hangoztassuk s addig idebenn egyetlen üdvös intézkedés ne történjék a bezárt iskolák, templomok és más kulturális intézmények felszabadítása dolgában. A kisebbségek képviselői nem fogják továbbra is némán tűrni ezeket s ez a körülmény különösen a költségvetési vita során válni kritikussá, amikor is a kormány az ellenzék oldalán találja magával szemközt a magyarok s a szászok szószólóit.

Este jelent a bucaresti tudósítónk: A Magyar Párt parlamenti csoportja elhatározta, hogy a kormánnyal szemben semleges álláspontra helyezkedik és kerüli a szakítást, amely csak a magyarság kárára lenne.

Hármas gyilkosság Salontán.

Két duhaj legény agyonlőtt két rendőrt és egy soffőrt

(Oradea-Mare, november 19.) Ma éjjel borzalmas hármasság történt Nagyszalontán. A nagyszalontai főtéren éjjel egy óraker hangosan énekelve és lármázva két fiatalember haladt keresztül. Isaja Todor községi rendőr rájuk szólt, hogy legyenek csendben. Az egyik fiatalember ekkor előrántotta revolverét és szó nélkül lelőtte a rendőrt, akinek a golyó a száján keresztül az agyába hatolt és azonnali halálát okozta.

A lövés zajára elősietett a meggyilkolt közelben posztoló fivére, Isaja György, aki a távozó fiatalembereket igazolásra szólította fel. Erre a másik fiatalember vette elő a revolverét és a rendőrré

lőtt, akit mellén ért a golyó. A merénylők ezután futásnak indultak, az életveszélyesen megsebesült rendőr pedig utolsó erejének megfeszítésével a közeli őrszobába yánszorgott. A szerencsétlen embert azonnal kórházba szállították, de olyan nagy vérvesztést szenvedett, hogy, utközből meghalt.

Az őrszobából azonnal értesítették a rendőrfőnököt, aki egy nagyobb rendőrosztaggal autóra a gyilkosok üldözésére indult. Az autó alig ért ki a tenkei országutára, amikor lövés dördült el és az autó soffőrtje, Molnár István holtan esett le a kormánykerék mellől. A koromsötét éjszakában a gyilkosok üldözése nem járt

eredményrel, azért a rendőrautó visszafordult és bent a városban kezdték meg a nyomozást.

Megállapították, hogy a gyilkos fiatalemberek egyike Barát János katonaszökevény, aki Bucarestben teljesített szolgálatot, a másik Szegedi László. Utóbbit sikerült hajnalban elfogni, aki mindent tagad és azt állítja, hogy a hármasság gyilkosságát társa, Barát János követte el. A rendőrség erőltetesen folytatja a nyomozást. A hármasság gyilkosság áldozatainak hozzátartozói iránt mély részvét nyilvánult meg városzerte.

Tejet, húst, kolbászt koboztak el Aradon.

Egészségügyi razzia megdöbbentő eredményel.

(Saját tudósítónktól). Az aradi egészségügyi hatóságok éberrel vigyáznak arra, hogy Aradváros fogyasztó közönsége tiszta, hamisítatlan élelmiszert kapjon. Állandó egészségügyi razziaik folynak és minden dacára megdöbbentő a tapasztalat, hogy a hamisítások napról-napra szaporodnak, mintha egyes lelkiismeretlen emberek direkt célul tűzték volna maguk elé, hogy Arad fogyasztó közönségét lassanként megmérgezzék. Drákói szigor kell ide, hogy megvédjék a polgárságot ezektől a lelkiismeretlen manipulációktól. Ma ismét egészségügyi razzia volt, úgy a piacon, mint egyes üzletekben.

A mai razzia nagyon is eredményes volt, dr. Luszt Ferenc hatósági orvos három kocsihoz összesen 180 liter tejet kobozt el, amelyek egyrészt vízzel voltak hígítva, másrészt mésszel hamisítva. Nagymennyiségű egyéb romlott és hamisított élelmiszert is elkoboztak, azonban a legérdekesebb eredménye egy ismert aradi hentes üzletében volt a razzianak. Megvizsgálták a hentesárut, s az egészségügyi küldöttek nagyon gyanusnak találták az úgynevezett házikolbászt. Mintát vettek belőle, s a nyomban megejtett vegyvizsgálat megállapította, hogy a kolbászban levő hus festve van a festékanyag pedig rendkívül ártalmas a fogyasztó egészségére. Természetes, hogy az egész készletet elkobozták. A hatósági orvos különben igen gyanusnak találta a festéket, mivel a tapasztalat azt bizonyítja, hogy rendszerint akkor kerül festékre a sor, ha a kolbásznak használt hus többé-kevésbé romlásnak indul. Kettős bűn ez tehát az árusító részéről, aki romlott hússal és ártalmas festékkel etette a mit sem sejtő vásárlókat. A hentesre szigorú büntetés vár, mivel a hatóságok mindent elkövetnek, hogy ezeket a napról-napra jobban lábrakapó manipulációkat végre megszüntessék.

Hazaérkezett Aradmegye prefektusa

Boneu Vazul nyilatkozata bucaresti-i utjáról, a város és megye aktuális ügyeiről, amelyeket Bucarestiben kedvezően intézett el.

(Saját tudósítónktól.) Mint már jeleztük, az elmúlt éjszaka érkezett haza autón Boneu Vazul vármegyei prefektus, aki napokon keresztül tartózkodott Bucarestben, ahol a megyei költségvetésen kívül, számos fontos aradi és aradmegyei ügyet intézett el kedvezően. A prefektus fáradhatatlanul járt el Arad és Aradmegye ügyeiben, többek között az aradi telefonközpont kicserélése és a vasutigazgatóság ittmaradása dolgában, amelyeket a lehető legkedvezőbben intézett el. Ma délután felkerestük Boneu Vazul prefektust, aki bucaresti-i utjáról a következőket nyilatkozott:

— Elsősorban a vármegye költségvetésének ügyében jártam el. A megye költségvetése azonban még nincs véglegesre megállapítva, mivel az összefüggésben áll az állam költségvetésével, amely még nem készült el. Az állami költségvetésben ugyanis olyan kiadások is vannak, amelyeket a megye vesz át és ezért még nem lehet pontos számokat mondani. A költségvetés elvben való elintézése után a kórházak ügye került sorra. A horosteni kórházat a megye veszi át és ugyancsak a megye birtokába kerül az aradi kórház, amely különben azelőtt is a megyéhez tartozott. Kérdéses még azonban az, hogy miből fogja a megye a két kórház költségeit fedezni, mivel egyelőre nincs alapja rá. A minisztérium ugyanis eltörölte az egészségügyi és más egyéb pótdadókat. Engedélyt kaptunk arra, hogy az arad-micléai utat kijavíthassuk, dacára annak, hogy az az ut állami. Azokat a szabályrendeleteket, amelyeket a november 1-i megyegyűlésen elfogadtak, a minisztérium mind jóváhagyta.

— Ezután eljártunk az összes aradmegyei képviselőkkel egyetemben a földművelésügyi minisztériummal és kértük, a telepítési eljárást gyorsítsák meg, hogy a telepesek hamarosan a földjeikhez jussanak. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy egyelőre minden telepítést beszüntettek, mivel megállapították, hogy ezt a kérdést eddig rendszeresen intézték. Szükséges, hogy előbb rendszerbe foglalják az eljárást. Különösen sérelmes az ujaradi és zarandi telepítés, amelyeknél sürgős revizóra van szükség. Ez a kérdés a tél folyamán nyer elintézést és a tavasszal a telepesek átvethetik már birtokukat. Az iratosi úrbérek, akik a Nádasdy-uradalom földjéből bírtak bérben területeket és elvették földjeiket a kiszáradás során, visszakapják földjeiket, ha nem is ugyanazokat a táblákat. Otlacan 100 gazda van, akik jogosultak földre és nem kaptak. Ezeket eljéltük, addig is azonban nagyobb területet kapnak a csernői állami tartalékból.

— A képviselőkkel egyetemben eljártunk még a közmunkaiügyi minisztériummal is az aradi telefonközpont kicserélése ügyében. Azt az ígéretet kaptuk, hogy az aradi telefonközpontot feltétlenül kicserélik és úgy igyekeznek,

hogy a költségvetésben elsősorban az aradi központ ügye szerepeljen. Voltunk a pénzügyminisztériumban is, ahol megígérték, hogy a költségvetésbe feltétlenül beveszik az erre szükséges összeget. Eljártunk még a CFR. tiszteletesség ügyében. Illetékes helyen kijelentették, hogy egyelőre szó sincs arról, hogy az tiszteletességet egyhamar elhelyezzék Aradról.

— Mi volt az oka, Prefektus

Keresztül utazott Aradon a mohamedán-házaspár

Hogyan győzte le az aradi fatermelő a házassága elé tornyosult akadályokat. — Aradi szemtanú a török esküvő érdekes szertartásairól.

(Saját tudósítónktól.) Az érdeklődés hullámai, amelyeket Sch. Alajos aradi fatermelő és S. Baba mohamedán házassága vert fel, nem csillapodtak le, sőt mindig szélesebb rétegekben foglalkoztatják a szenzációkra és közönséget. Ma már az aradi jogászöröknek is állandó beszéd tárgya ez a házasság, amelyhez hasonló évekkel ezelőtt történt Jugoszláviában, ahol Vamoscher Ervin dúsgazdag bácska földbirtokos, akinek első felesége Madarassy-Beck-leány volt, teljesen azonos körülmények között kötött házasságot egy ismeretlen bácska birtokos szépséges leányával. Akkor egész Európa sajtója hetekig foglalkozott a szenzációs házassággal és a jogászörökben szintén élénk vita indult meg a házasság érvényessége felett. Egy aradi jogász véleményét a mai lapunkban hoztuk, amelyben kijelentette, hogy a mohamedán házasság a román törvények szerint érvénytelen. Ma ismét megkérdeztünk egy aradi ügyvédet, aki az Sch. Alajos és S. Baba házasságáról a következőket jelentette ki:

— Dobrudza annektálása után Románia olyan engedményeket tett az ott élő mohamedánok kívánságára, hogy respektálja a Romániában élő mohamedánok vallási jogszokásait és törvényeit. Erre vonatkozólag annak idején miniszteri rendelet is jelent meg, amelyhez semmiféle kommentárt nem fűzött az illetékes minisztérium. Ezek alapján az a véleményem, hogy Romániában a mohamedánoknak mohamedán szertartás szerint kötött házassága érvényes és Románia törvényesnek tekintti a mohamedánok többnejűségét.

Egy másik aradi jogász véleménye szerint ez a miniszteri rendelet, csak a Dobrudzsában élő mohamedánokra érvényes s így ez a házasság nem lehet törvényes Románia többi részén. Egy harmadik ügyvédet is megkérdeztünk, aki kijelentette, hogy ezt a kérdést egy jogászegyesületben kellene felvetni, akkor is vagy üzenőt napig vitatkozhatnak felette, még sem oldhatják meg a problémát. Ez a házasság ugyanis, ha akarom törvényes, ha akarom, nem.

Sch. Alajos aradi fatermelőt

Ur, annak, hogy csak 15 tagot neveztek ki a városi tanácsba, hat helyett?

— Igen egyszerű oka van. Az eredeti felterjesztés 16-iknak — a földművelésügyi minisztérium delegáltjaként — Piso János erdőigazgatót javasolta. Miután azonban a közigazgatási törvény előírja, hogy a földművelésügyi minisztérium delegáltjaként a városi tanácsban csak az állatorvos, a zootechnikai osztály képviselője szerepelhet, a minisztérium nem nevezte ki a 16-ikat, mert az állatorvos kinevezés nélkül hivatalból tagja a tanácsnak.

A prefektus kérdésekre még kijelentette, hogy a megyében a

kinevezett tagok sorában a törvény szerint a rangban legidősebb elemiiskolai tanfőúrnak a tanfelügyelő számít; a városi tanácsnál pedig az a tanító, aki a végleges állásban a legidősebb. A végrehajtási utasítás azonban a miniszter tetszésére bizza ennek megállapítását és ezért a minisztérium el is tekinthet ettől. Szóba került még Miclea Sever dr. kétrős mandátuma, mire Boneu Vazul prefektus kijelentette, hogy Micleanak választania kell a kettő közül, még pedig a validálástól számított három napon belül. Ha ez nem teszi meg, az a tanácsnoksága marad meg, amelyre utóbb választották meg.

nem igen izgathatják már ezek a problémák. Ő elvégezte dolgát és bevezette a második házasságának boldog révébe. Ma reggel hét órakor fiatal feleségével keresztül utazott Aradon és az ifjú pár tovább folytatta nászútját külföldre. Alkalmunk volt ma beszélni a mohamedán házasság egyik tanújával, aki elmondotta, hogy az ada-kalehi bíró és pap először megtagadta a segítségüket a házasságkötéshez. Azt mondták, hogy intézkedés történt az esküvő megakadályozására. Sch. Alajos ekkor társaságával autón Turku-Severembe ment és ott a prefekturától néhány perc alatt megkapta a dispencziót a házasság megkötésére, amelynek a polgári szertartása román hatóság előtt folyt le és a házassági levélbe be van vezetve, hogy Sch. Alajos, mint nős ember nősült meg még egyszer. Utána az egyházi esküvő következett, amely a résztvevők előtt eddig újszerű és szokatlan szertartások között ment végbe. Ugy a fiatal párnak, mint a ta-

núknak hosszú ideig kellett egy szőnyegen török szokás szerint ülni, ami egy kicsit elszibbasztotta térdeiket. Közvetlenül az esküvő előtt, úgy a menyasszonynak, mint a vőlegénynek meg kellett fürdeniök, hogy a Korán törvényei szerint tisztán menjenek a házasságba.

A sok akadály után végre nyelvet kaptak és mindnyájan elutaztak Ada-Kalehből. A fiatal pár, a mint megirtuk, Aradról való elutazása előtt örökös rémületben élt, mert azt hitte, hogy Sch. Alajos meg akarja akadályozni a házasságot. Mint megirtuk, elutazásuk napján azt kapták hírtől, hogy az asszony az állomásnál várakozik a fiatal párra és ezért ők Ujaradon ültek vonatra. Ma megtudtuk, hogy Sch. Alajosné nem is tudta, hogy férje mikor kíván megesküdni menyasszonyával, ezért nem is lehetett szándékában rájuk várakozni az állomáson. Ha aznap az állomáson tartózkodott, ez csak a véletlen játéka lehetett.

Amerika védi Erdély kisebbségeit.

A kisebbségek amerikai bizottsága tiltakozik Románia tervbe vett kölcsöne ellen.

(Newyork, november 19.) Bostonból táviratozzák: A kisebbségek amerikai bizottsága, az American Commission Minorities tiltakozó jegyzéket intézett az amerikai bankárok szövetségéhez, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Romániának mindaddig kölcsönt adjanak, amíg a vallási kisebbségeket más bánásmódban nem részesítik.

Erről a tiltakozásról az American Commission on Minorities orgánuma, a „Christian Register” így emlékeztet meg:

— Az American Commission on Minorities, amely a római katolikusok, lutheránusok, presbiteriánusok, reformátusok, unitáriusok és zsidók képviselőiből áll és 24 millió lelket reprezentál az Észak-amerikai Egyesült-Államok területén, közölte befolyásos amerikai bankárokkal, hogy tiltakoznak minden kölcsön ellen, amíg a romániai felekezeti kisebbségek panaszait meg nem hallgatják.

— Az amerikai vallási szervezetek megállapították, hogy a békeszerződésük következtében négy millió német és magyar jutott ro-

mán uralom alá és ezeknek még ma is sérelmeik és teljesítetlen kívánságaik vannak.

**Női- és gyermek télikabát-
szükségletét az olcsóságáról híres
VANDOR
divatruházában szerezzé be.
Tekintsé meg a kirakatokat**

— Rádiógyűlés Aradon. Vasárnap délelőtt 11 órakor országos nagygyűlést tart az aradi kereskedelmi és iparkamarában az erdélyi rádiókereskedők egyesülete. A gyűlésen a bucaresti-i rádiókereskedők is résztvesznek. A programon fontos pontok szerepelnek, többek között a kereskedők részvétele a Rádióforgalmi r. t.-ban, a megfelelő részvények lejegyzése a határzónában fenálló korlátozó intézkedések megszüntetése, valamint a bucaresti-i rádióleadóállomás bekapcsolása az erdélyi zónába. A gyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Művészet.

László Andor a Marica grófnőben

Zsufolt nézőtér ujjongta végig László Andor tegnap esti első fellépését, mindvégig forró ünnepiésben részesítve a visszatért kedvencet. Az a körülmény, amely egy kis ideig bizonytalanná tette a művész szerepét, feszült várakozással töltötte el a közönséget és, hogy végül még is csak ő jelent meg a színpadon, még inkább növelte a lelkesedést.

László Andor valóban grófiass jelenség volt. Fővárosiasan fényezett alakítását oly szívvel-lélekkel játszotta meg, hogy a publikum tombolva ünnepelte valahányszor a színpadon volt. Lirai fenorjának behizelgő lágysága, magyaros mulatnitudása fejtetetlenül szépet nyújtott. — Az előadást még egy esemény tette értékesé: Zsupán báró szerepét ugyanis először játszotta Deésy helyett ifj. Szendrey Misi. Elsősorú humor, pazar táncművésze nem tévesztette el hatását; neki is nagy-nagy sikere volt. A többi régi szereplők a szokott jót szolgáltatták s mindannyian hozzájárultak a gyönyörű színházi est pompázatos, meleg sikeréhez. (s. p.)

* Az aradi színház műsora. Szombat: Csárdáskirálynő, operett. (A bérlet). Éjszaka 11 órakor: A férj vadászni jár, bohózat. (Csak felnőtteknek). Vasárnap délután 3 órakor: Marica grófnő, operett. (Mérésékelt helyárad.) Délután 6 órakor: Alvó férj, vígjáték. (Mérésékelt helyárad.) Este 9 órakor: A Noszty-fiu esete Tóthi Marival, vígjáték. (Bérlet-szünet.)

* László Andor a Csárdáskirálynőben. László Andor, a Marica grófnőben való fellépése után, ma este a Csárdáskirálynőben játszik másodszor. A színlapon csak tőle maradt ki a neve a szereplők közül.

— Aradi filharmonia. November utolsó vasárnapján tartandó nagyszabású szimfónikus hangverseny dirigense dr. Cornelius Walter, az aradi Minorita-rend karmestere. Szólista: Haják Károly marosvásárhelyi zenetanár és ismertnevű kiváló hegedűművész, ki Beethoven halhatatlan versenyművével lép első ízben az aradiak elé. Haják Károly kitűnő komponista is, kinek nagyszabású symphoniáját decemberben Marosvásárhelyen, tavasszal Budapesten fogják bemutatni.

* A bécsi opera két napos vendégjátéka szenzációja lesz Arad zenei életének. A neves bécsi művészek erdélyi vendégjátéka valóságos diadalut volt. Hétfőn Mozart remekművét, a Figaro házasságát, kedden pedig Lartzing híres operáját, A fegyverkovácsot éreklék a bécsiek. A két operát Aradon még nem játszották s így az illusztris vendégek fellépésén kívüli még a premier erejével is foghatni a két napos vendégjátékot. Az operaelőadásokra jegyek már válthatók a színház pénztáránál.

* Nagy Géza fényképész műterme Arad, Bv. Regina Maria 8. földszint. * A férj vadászni jár. Akik kacagni akar, aki egy estére el akarja felejteni a nyomasztó napi gondokat, az okvetlenül nézze meg a szombat éjszakai előadást. Feydeau híres, pikáns és kellemes bohózata, A férj vadászni jár került színpadra szombaton éjszaka olyan nagyszerű szerencsésztásban, hogy a siker biztos.

Eltűntek a bucaresti rablógyilkosok

Kilenc gyanúsítottat már elfogott a bucaresti rendőrség, de a bűnös nincs közöttük.

(Bucuresti, november 19.) A Bucaresti-uccai keleti gyilkosság ügyébe bevezetett nyomozások a mai napig eredménytelenek maradtak. A rendőrség még mindig sötétben tapogatózik s bár a legteljesebbi apparátussal folyó a nyomozások, a gyilkosok kilétét illetően még a legapróbb részleteket sem sikerült felderíteni. A rendőrség eddig kilenc embert vett őrizetbe, akiket a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak, ezek közül azonban a legtöbbnek sikerült alibit bizonyítani a bűntény idejére. Legutóbb egy hirtelen hirtelen fogott

* Vasárnap három előadás lesz a színházban. Délután 3 órakor a Marica grófnő van műsoron, mérésékelt helyáradokkal. Délután 6 órakor ugyancsak mérésékelt helyáradok mellett Szemes pompos vigjátéka, Az alvó férj került színpadra. Este 9 órai kezdettel nyolcadszor játsszák a Noszty-fiu esetét Tóthi Marival, amelyet eddig mindig zsufolt nézőtér előtt játszottak.

* Zenei szemle. Járosy Dezső zenei folyóirata XI-ik évfolyamának 1. száma a következő tartalommal jelent meg: Járosy Dezső. A zenei sajtó feladatai. Szabolcsi Benke, a „Szent” zenei történet és zenei dolgai. Einstein Aliréd, Ünnepi játékok és zenei ünnepélyek. Salzburgban és Donaueschingenben. Fábrián László, Debussy és a clavicinisták. Isov Kálmán Pray és Laborde, Major Ervin, Három — tévesen Liszt Ferencnek tulajdonított kompozícióról. Zenei Élet: Szabolcsi Benke, Operaház és Filharmonia. Tóthi Aladár, Olasz staggione a Városi Színházban. Irodalom—Lapszemle; Paul Bekker, Musikgeschichte, Hermann Albert: Grundprobleme d. Operngeschichte. Figyelő.

Rehabilitáltak négy magyar művészt.

Lehet-e szeméremértő egy művészi festmény?

(Budapest, november 19.) Még 1925. júliusában történt, hogy Fränkel Ernő budapesti műkereskedésében detektívek jelentek meg és felszólították, hogy vegye ki kirakatából Csók István és Vaszary János egy-egy képét, továbbá Iványi-Grünwald Béla, Csók István és Prihoda István három rézkarcát, amelyeket szeméremértőknek és köznevelésügyi tisztviselőknek nyilvánítottak. A képeket elkobozták és az eljárás megindult a műkereskedő ellen. A rendőri ítélet szerint Fränkel Ernő bűnös volt a szeméremértő képek nyilvános helyen való kifüggesztése miatt és ezért egymillió koronára pénzbüntetésre ítélték. A rendőrkapitány ugyanakkor elrendelte Iványi-Grünwald Béla és Prihoda István rézkarcainak elkobzását, ellenben a lefoglalt Csók István- és Vaszary-képeket visszaadta.

Fränkel Ernő megfellebbezte az elsőfokú bíróság ítéletét, azonban a következő fórumon is elmarasztalták. Most aztán a belügyminisztérium, legfelsőbb fórumként, megváltoztatta az eddigi ítéletet,

le a rendőrség, amelynek nyomozói bizonyosra veszték, hogy ez utóbbi követte volna el társai segítségével a keleti rablógyilkosságot.

Ma színművészek megirtuk, a rendőrség a gyilkosság gyanúja miatt négy erdélyi illetőségű embert is őrizetbe vett. Ezek azonban szintén alibit bizonyítottak és így igazoltatásuk után elbocsájtották őket a rendőrségről. Később azonban ismét előállították őket, de a daktiloszkópiai vizsgálat után ismét szabadon engedték a négy gyanúsítottat.

Fränkel Ernőt felmentette az ellenében emelt vád alól és a belügyminiszter rendelkezése a rendőrbíró-ság köteles visszaszolgáltatni a lefoglalt rézkarcokat. A magyar festőművészek között a belügyminiszter döntése természetesen nagy örömet keltett.

Gyermekronó budapesti zenetanár.

A magyar főváros kínos szenzációja (Budapest, nov. 19.). Szenzációs bűneset tartja izgalomban a magyar főváros közönségét. A budapesti rendőrség ugyanis ma nagy meglepetést keltő letartóztatást eszközölt: letartóztatta Regényi Kálmán ismert budapesti hegedűművészt és zenetanárt, aki ellen rendkívül súlyos vádakat tartalmazó feljelentést tettek. A szokatlan és kínos bűneset részletei az alábbiak:

Regényi Kálmán a Felsőerdő sor-uccában volt zeneiskolája, ahová körülbelül 30 egészséges, szép fiú járt el tanulni. A tanár különben mindig megválogatta azokat, akiket iskolájába felvett, csunya fiukat egyáltalán nem vett fel. Behizelgő modora révén a szülők bizalmát is sikerült megnyernie, úgy, hogy a szülők szívesen adták gyermeküket az ő iskolájába. Legutóbb Biró Pál budapesti vendéglistát beszélte rá arra, hogy 15 éves fiát zeneiskolájába irassa be. A vendéglistának kijelentette, hogy nagy zenei talentumot fedezett fel fiában, aki az ő keze alatt hírneves zenész lesz. A fiú Kovács István nevű barátjával meg is kezdte a tanulást.

Néhány nap múlva a szülők észrevették, hogy a fiú huzódzik a zongorától és különféle kifogásokat hoz fel, csak hogy ne kelljen órára mennie. Kérdőre vonták és hosszasan faggatás után a fiú aztán bevallotta, hogy Regényi tanítás helyett erkölcs telen dolgokat kísért meg velük. A fiú elbeszélését nagy felháborodással hallgatták a szülők, majd a rendőrségre mentek, hol feljelentést tettek a tanár ellen.

A rendőrség a legnagyobb titokban meg is indította a nyomozást, amelynek folyamán rövid idő alatt számos terhelő adat merült fel, úgy, hogy szükségessé vált Regényi letartóztatása. Ez meg is történt. Amikor a főkapitányságra bevitték, rendkívül izgalmas jelenetek játszódtak le a folyosón, ahol körülbelül harminc szülő várta, akik hangos szidalmak közepette meg akarták lincselni a sápadt, remegő tanárt. A szülők valószínűleg sorfalat álltak a kihallgatással megbízott rendőrkapitány aijaja előtt és nagyobb csoport detektív-

nek kellett magát közbevetnie, hogy Regényit kiszedjék a felháborodott szülők kezei közül.

A bűneset, amely hű tükre a mai kor erkölcsi fertőjének, szokatlanul nagyarányú feltűnést keltett a fővárosban.

Gyilkos lett

egy aradi iparos Pesten A hűtlen feleség halálba kergette megcsalt férjét.

(Saját tudósítórktól). Az aradi városházán ma délelőtt a siető ügyfelek vitájába, a gépirókiasszonyok vidám nevetésébe keservesen zokogó hang vágott bele. A városháza egyik folyosóján az ablakhoz támaszkodva egy kopottan öltözött, fejkendő asszony zokogott és hangos szóval siratta egyetlen fiát. A felek, a tisztviselők, a gépirókiasszonyok megállnak egy percre a siető asszony előtt, körülvették, kérdezték és vigasztalták. Az asszony fel-felcsuklott a visszafójtott sirástól és aztán szép csendesen elmondta Agác József 24 esztendő aradi vasesztérgályos tragédiáját, amely végül revolverrel kényszerített a kérés tenyérbe. A mottó nagyon régi: cherchez la femme!... Keresd az asszonyt! Ha megrendítő, véres gyilkosság történik, ha a tisztviselő sikkaszt, ha a bankár csal, ha öngyilkosság történik, mindig és mindenütt keresd az asszonyt.

— A tavasszal ment a fiú Budapestre dolgozni. Nehezen vált meg a feleségétől, de az asszony szinte kergette a férjét. Sok vita és veszekedés volt, míg végre a fiam elszánta magát arra, hogy Budapestre megy. Akkor még nem sejtette, miért akarja mindenáron az asszony, hogy messzire utazzon. Nemsokára aztán megtudta. Megirták neki, hogy a felesége másnak a szeretője lett. És attól a perctől fogva buskomor lett a fiam. Nemrég az irták nekem, siessék Budapestre és hozzam hazá a fiut, mert attól félnek, hogy öngyilkos lesz. Azóta egy nyugodt percem sem volt, mindent megpróbáltam, hogy utána utazzak, de nehezen ment, nem volt utlevelem.

— Ma reggel azután sürgönyt kaptam. A fiam, a 24 esztendő élet-erős és életre termett fiam főbelötte magát. Mintha taglóval csaptak volna fejbe, eleinte el sem akartam hinni a tragikus hírt. De hiába: meghalt a fiam. Meghalt, egy rossz asszony miatt. Most minden áron utlevelet kérek és utazom Budapestre, hogy legalább részt vegyek a fiam temetésén.

A szegény asszony ismét keserves zokogásra fakad. A nagy fájdalom meghatotta a tisztviselőket, akik néhány perc alatt elintézték ügyét. Mindenütt ilyen megértéssel találkozott a fiát sirató anya, aki holnap már a robogó vonaton száguld Agác József 24 esztendő, szerelmében csakódott fiatalember koporsójához, akit egy hűtlen asszony a halálba kergetett. (m. r.)

Dr. Groszman Alfrédné
szövműhelye Arad,
Str. Moise Nioara (Petőfi-u.) 17.
Előemert minőségű, kláritáson díjazott
perzsa szőnyegek
készítése.
Régi keleti szőnyegek szakosított javítása

H I R E K. Világjárók Aradon.

(Saját tudósítónktól.) A világkörüli utazások gyalog, lóháton és kerékpárral, ma már nem az ifjusági könyvek lapjain történelmi meg, mert az utóbbi időben valószínűleg divattá vált a vállalkozó szellemű ifjak elindulása a globus körül. Ma két bécsi fiatalember érkezett Aradra, Bösch Albert és Hahn Ferenc. Mindketten technikusok és kerékpáron akariják keresztül karikálni a földet, hogy elnyerjék a londoni Auto-klub 50 ezer dolláros díját. Olaszország és Ausztria határánál indultak el 1924-ben. 1930-ig szándékoznak kerékpározni a föld körül. Elindultak kelet felé és nyugat felől térnek vissza. Már voltak Franciaországban, Svájcban, Belgiumban, Angliában, Svéd és az északi országokban, Németországban, Csehszlovákiában, Oroszországban, Magyarországon és most Románián, Bulgárián, Török, Görögországon keresztül átbicikliznek Ázsiába. Következnek Perzsiáig, India, Kína, Japán, azután hajón Amerika és vissza Európába. A két merész ifjú sok szép földet jár be s bizony reméli mind a kettő, hogy megkapják az 50 ezer dollárt, amellyel aztán új, komoly, produktív életet akarnak a maguk számára teremteni.

— **Forradalom Braziliában.** Londonból jelentik: A Central News értesülése szerint a brazil forradalom egyre nagyobb arányokat ölt. A Rido Grande de Sol tartományban valamennyi helyőrség csatlakozott a felkelőkhöz, akik megtámadták Santa Maria városát és négyórás ágyuzás után elfoglalták. Az ostromnak négy száz ember esett áldozatul.

— **Törökország általános mozgósítást rendelt el.** Konstantinápolyból jelentik: Az angorai kormány elrendelte az általános mozgósítást. A mozgósítási parancs szerint minden 20-tól 45 éves katonaköteles polgárnak be kell vonulnia. A hadbavonulás időpontját ezideig még nem közölték. A mozgósítást hivatalosan úgy indokolják, hogy a kormány rövidesen nagyarányú hadgyakorlatokat fog tartani. A külügyminisztérium erősen cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint az általános mozgósítás az odesszal konferencia határozataival állna összefüggésben.

— **Megoperálták egy magyar festőművészt.** Budapestről jelentik: Ma operálták meg a János-színházban Rippl-Rónait, a világ híres magyar festőművészt. A műtét sikerült és a beteg már jól érzi magát.

Lilipott plüss ujdonság
15 perc alatt készül
Kell és Krausz Árd

— **Égő fürdőtelep.** Zürichből jelentik: Nagyarányú tűz pusztított a nürrenbergi hegyvidék földalatti helyén. Az egyik szállodában tűz támadt. A nagy szélben a lángok rohamosan terjedtek és rövidesen valamennyi szálloda és színház is lángokban állott. A tűzoltóság heroikus küzdelmet folytatott és nagy erőfeszítéssel igyekezett a falut megmenteni. Attól félnek, hogy a lángok a közeli erdőbe is bekopnak, mert a tűz folyton terjed.

Goga nyugalmat kér a kisebbségektől

A kamara ülésén éles szövegét vitte a belügyminiszter.

(Bucuresti, november 19.) A szenátus mai ülésén Goga a városi rendőrség szolgálatának hiánya miatt interpellálta meg a belügyminisztert. Goga válaszul az interpellációra, kijelenti, hogy reflektálni kíván az előző üléseken elhangzott kérdésekre is. Krüger szenátor interpellációjára vonatkozólag kijelenti a belügyminiszter, hogy a cernauti esetet erősen túlozták. A rend érdeke kívánja, — folytatta a belügyminiszter, — hogy bizonyos tetteket ne töltsanak. Békés és megértő magatartást vár a kisebbségektől is, a lelkek általános megnyugvása érdekében. Ezután a szenátus igazolta Patrascu tábornak dírustári mandátumát.

A kamara mai ülésén igen éles szövege folyt le Goga belügyminiszter és Dobrescu Aurel nemzeti párti képviselő között. Iov az újságíró szabadjegyei ügyében fordult a közlekedésügyi miniszterhez és kéri a szabadjegyek számának felemelését. — Madrau megállapítja, hogy a kormány nem hajtja végre gazdasági programját és ezt nem is említette meg a trónbeszédben. (Zajos tiltakozás a többség oldalán.) Kérdezi a pénzügyminisztert és a földművelésügyi minisztert, miért

— **Aradi nagykereskedő betegsége.** Ma délután az a hír terjedt el a városban, hogy Reusz Sándor ismert aradi sornagykereskedő súlyos operáción esett keresztül. Munkatársunk érdeklődésére a család elmondotta, hogy Reusz Sándor néhány nappal ezelőtt váratlanul rosszul lett. Aradi orvosok tanácsára a család lehozatta Benedikt budapesti orvosprofesszort, a hírneves belgyógyászt, aki súlyos bélvérzést állapított meg. Operációra azonban nem került a sor, mert a beteg állapota ma estére már lényegesen megjavult.

— **Pánik a megvadult lovak miatt.** Budapestről jelentik: A Külső Váci-úton autótülköléstől megvadultak egy parasztkocsi loval s a sétáló közönség közé rohantak. Hét ember megsebesült, akiket a mentők rászállították kórházba.

— **Műhelytűz Aradon.** Ma este 7 óra előtt néhány perccel nagy riadalmat keltve robbant a vasút irányában az aradi tűzoltóautó s szinte pillanatok alatt az a vész híre terjedt el, hogy az aradi Tricotage-gyár gyulladt ki. A hír szerencsére vaklármanak bizonyult és mindössze műhelytűz volt a Tricotage-val szemben fekvő Str. P. Curcanarul (Fővez. ucca) 14. sz. házban levő Fratii Stern tulajdonát képező, gyár jelleggel bíró varróműhelyben. A műhely-tűz, melyet háromnegyed 7 óra táiban észleltek a házbeliek, munka után vigyázatlanság folytán bekapcsolva hagyott villanyvasaló áttűzése okozta, amely a vasaló deszkát és a padlózatot lángolóbbá bantotta. A tűre szerencsére a házbeliek még idejében felfelmentek a tetőre és az ablakokat beförve eloltották a tüzet, mely a padlózatot kívül csak néhány ruhadarabot égett meg. A Tricotage-ból értesített tűzoltóknak semmi dolga nem akadt. Érdekes hogy abban a nagy bérkaszárvában rövid idő alatt már háromszor keletkezett kisebb tűz.

nem hajtják végre programjukat. Ezután áttérnek a napirendre, amelyen a mandátumok igazolása szerepel. Az elnök Raducanu nemzeti-parasztpárti megválasztott képviselőnek jelenti ki a jalomnita kerületben. Ezután felolvassák Sadoveanu Mihály bihari képviselő mandátumára vonatkozó bizottsági javaslatot. Az előadó jelenti, hogy Sadoveanu mandátuma ellen panasz érkezett be tíz képviselő, köztük Maniu aláírásával. Mihail Gaspar fentartja panaszát. Beszéde közben a kormánypart élénk közbeszólásokkal zavarja.

— Ön már hét pártnak volt tagja! — kiáltják feléje.

Gaspar kéri, hogy szolgáltatásának elégtételt a bihari parasztnak, akik Goga igája alá juttattak.

Goga: Engem ne vonjanak bele ebbe a dologba.

Az elnök éles közbeszólás miatt rendretasítja Dobrescu Aurel akinek Goga belügyminiszter, a következőket válaszolta:

— Nem fogadok el Öntől lelkőt, aki csak az én türelmem folytán van itt. Alig tudom magam visszatartani, hogy az ország színe előtt ne vegyek magamnak elégtételt. (Óriási zaj. Az ülés folyik.)

— **Letartóztattak egy bankárt Prágában.** Prágából jelentik: Általános felütést keltett Salda bankigazgató, a Cesko Slovo kiadótulajdonosának váratlan letartóztatása. A bankár ellen az a vád merült fel, hogy kijátszotta a pénzügyminiszter valuta- és devizarendeleit, milliókkal károsította meg az államot. A letartóztatás főleg a cseh nemzeti szociáldemokrata pártot érintette károsan, mivel a párt bankára volt Salda.

A jószívű vő.

A törvényszéki tárgyaláson megkérdezték a meggyilkolt asszony vejét:

— **Amikor láttam, hogy a gyilkos agyonveri a maga anyósát, miért nem lépett közbe?**

— **Mert láttam, hogy egyedül is elbir vele...**

— **Szántás közben felrobbant egy harminc és feles gránát.** Milanóból jelentik: A Flemis földjén fekvő Paneveggio faluskából rettenetes következményekkel járó balesetet jelentenek, amely egy, még a háborús időkben a szántóföld felületén betemetett gránát okozott. A faluska egyik gazdájának ekéje ugyanis a szántáskor beleakadt egy fel nem robbant harminc és feles gránátba, amely olyan borzalmas detonációval robbant föl, hogy többszáz méter körzetben mindent elpusztított. A robbanás következtében tizenkét ember elpusztult és tíz súlyosan megsebesült. A detonáció körzetében lévő állatok szintén elpusztultak és az ott lévő épületek kivétel nélkül összeomlottak.

— **Meghosszabbították az aradi földbirtokos fogságát.** Most járt le Fiban János ismert aradi földbirtokos vizsgálati fogsága. A vizsgálat még nem fejeződött be, ezért a bíróság újabb egy hónappal hosszabbította meg a fogságot. Még néhány tanút kell kihallgatni és ezután határoz a bíróság to-

vábbi sorsa felől. Az eddigi vizsgálat folyamán kiderült, hogy inkább komplikált elszámolási viszony, mint bűntény áll fenn.

— **Halálozások.** Wolfner Sándor kereskedő, a Wolfner-családok nesztora 90 éves korában Temes-Rékáson elhunyt. A ritka szép kort elért öreg urban Wolfner László aradi kereskedő, valamint Amerikában (Newyorkban) élő két fia édesatyjukat, dr. Wolfner Gyula aradi orvos nagyapját gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt lesz Temes-Rékáson.

— **Özv. Török Jánosné született.** Takácsy Lujza e hó 19-én 72 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunytat, akit nagyszámu előkelő rokonság gyászol, e hó 21-én, vasárnap délután 3 órakor temetik Str. Ghiba Birta 5. szám alól.

— **Kis gyermek tragédiája.** Ardelean Péter jó módú világosi gazda tegnap délután takarmányt szállított haza tengerriföldjéről. Mivel felesége már hosszabb idő óta betegeskedik, Ardelean magával vitte Livia nevű másfél éves kisleányát. A szállítómánnyal Ardelean alkonyban ért haza s ekkor remélve látta, hogy a tengeriszar tetejébe felültegetett kisleány nincs sehol. Nyomban vissza rohant a mezőre s a község határában, az utszélem holtan találta gyermekét, aki menetközben észrevétlenül keesett a kocsiról és szörnyen halt.

— **Budapestben Európa legnagyobb rádiója épül.** Budapestről jelentik: Kolozsváry államtitkár és postavezérgazgató ma nyilatkozott tett egy új rádióállomás építéséről. Kijelentette, hogy már a jövő év tavaszán hozzáfognak a felállításához, az előkészületek az építkezéshez már megtörténtek. Nagy broadcasting-állomást akarnak létesíteni, amely Európa legnagyobb állomása lesz. Elasztikus állomást akarunk építeni — mondotta — amelyet úgy állíthatunk be, hogy a legjobban megfeleljen a követelményeknek. Az új állomással azért kell Európa legnagyobb állomását létesíteni, hogy az erősséget tetszésszerűen változtathassuk meg és ha kell a legnagyobb európai állomás erejére emelhesseük.

— **A kacagó bohócok közkívánatra ismét szerepelnek a Nővédelmi Hivatal holnapi jótékonvencu mesedélutánján.** Linkovits Ella mesél, Haller Magda, Borakievics Ilona, Zimmer Borska énekelnek, azonkívül bájos táncok, színpompás előkép, látványos szindarab számos apró tündérvélemény és a kis Aufrecht-ikrek páratlan jazz-bandje fogja a közönséget szórakoztatni. Jegyek Oláh Sándornál.

— **Gencsvnénel vasárnap fél 9 órakor vendégóra lesz.**

— **Harc a kibécek ellen.** Interju a kávéházi főpincérekkel. Hairál Aradi Napoleon, Noszty-fiu esete, Hajós Lacika, Krauszné szíve és még számos igen érdekes cikket közöl az Aradi Kurir megjelent legújabb száma.

— **Thémes nagy Katalin-bálya** nov. 27-én a városligetben.

Gösta Berling

Lagerlöff Zelma híres regénye

Országot lámpával fokélelesíti világítását

Miklós hereeg vezette Mária királyné vonatát

Regina hercegnő és Miklós herceg unjék az örökös autózást. — A királyi vendégek a montreali románság körében.

(Newyork, november 19.) Mária királynét — a Felsőleges Asszony mint ismeretes, már a hét elején egy heti tartózkodásra Buffalóba érkezett — tegnapelőtt reggel különös kéressel lepte meg Ileana hercegnő és Miklós herceg: Sétálni akartak... A fiatal királyfi és királyleány ugyanis — eltekintve a szinte már az extázisig fokozódott kelkes ünneplések fáradalmaitól — szörnyen unják az örökös autózást. Ileana hercegnő panaszkodásan sóhajta:

— Cherbourg óta nem léptem szárazföldre. A „Leviathan”-ról egyenesen autóba ülünk s azóta államhárom száguldoznak velünk ezek a gépkocsik — panaszkodott Ileana hercegnő.

— Reggel, délelőtt, este: frakk, — tette hozzá a királyfi.

A Felsőleges Asszony mosolygott, rövid telefonálás és a következő félórán már teljesült a két fiatal herceg óhajta: gyalogos sétát tettek az amerikai aszfalton, be-benéztek üzletekbe, hatalmas csarnokokba. Délelőtt holtfáradtan értek a ragyogó Atlantic hotelba. Ekkor ismét albállottak az autók.

— Csak hét percig... — szólt mosolyogva a királyné. — És az autó a pályaudvarhoz rohogott velük, ahol a herceg végtelen öröme, Miklós herceg engedélyt kapott arra, hogy a gigászi mozdonyt elvezesse Montrealig. A királyfi ugyanis szenvedélyesen kedveli a lokomotivokat s különösen a mozdonyvezetést kultiválja. Némi lámpalázzal nyúlt a nagyogó réz indító-szerkezetéhez és a két szalonkoosiból álló szerelvény ünnepélyesen gördült ki a pályaudvarból. Négy amerikai mérnök állott a herceg rendelkezésére s ezek nem győztek eléggé csodálkozni a királyi sarj szakavatottságán.

Egyetlen másodperc eltérés nélkül futott be a vonat a magas vendégekkel Montrealba. A Perronon Valeriu Moglan gör. keleti esperes és a montreali román kivándoroltak nagyszámu küldöttsége fogadta messzi édes hazájuk koronás íreit.

Montrealban 10.000 román lakik s a város egyik forgalmas pontján hatalmas épülettömb közepette a görög keleti templom tornya hirdeti messze az ortodox román vallást. Mária királyné és kíséretének útja a pályaudvarról egyenesen ebbe a templomba vezetett, ahol Moglan tisztelendő megáldotta a távoli haza gondviselőit. Templomozás után a hercegek reggeli óhaja újból teliesedésbe ment. Édes anyjuk a királyné kíséretében gyalogosan járták be azokat a munkahelyeket, ahol a román kivándoroltak dolgoznak. Sehol rendőrkordon, sőt egyetlen detektív sem vigyázott a felsőleges vendégre, akik elvegyültek az egyszerű munkásnépek között. Leírhatatlan szeretet vette őket körül, a munkás emberek sirva csókolgatták a Haza anyjának köpenye szélét.

Mai newyorki jelentések szerint a Felsőleges Asszony még nem döntött véglegesen afelől, hogy elutazása előtt még meglátogatja-e a szépséges Kaliforniát.

Két halottja van a faraoani katasztrófának

(Bucuresti, november 19.) A faraoani vonatösszeütközés ügyében ma befejeződtek a vizsgálatok, amelyek a nagyarányu szerencsétlenségben három vasuti alkalmazott felelősségét állapították meg. Mai jelentések szerint a csendőrség összeállította a karambol áldozatainak névsorát. Eszerint a szerencsétlenségnek az első hírekkel szemben csupán 15 sebesültje és két halottja volt. Ezek közül George Ionescu pascani asztalost, Robert Simon vadász-katonát, Macovel Demeter vasuti munkást, Renard Mihály vasuti katonát, Climan József vasuti munkást súlyos sérülésekkel a becaui kórházba szállították be.

míg Tiron Nicolae fakereskedő és Stoica Vasilie csendőrlégény még a helyszínen kiszendvedett. Könynyebb sértüléseket szenvedtek Gh. Dioglan galati kereskedő, Strehala Demeter pénzügyőr, Frisman Sulam munkás, Totfan Ion magánzó, Stolan György és Caldoschi Nicolae vásárosok, Anton Petre vasuti hivatalnok, Gama Ion őrmester, Strul Visler és Klein József bacau kereskedők és Gh. Dragomir dr. sebészorvos.

Felemelik

a föld-, ház- és globális adót.

(Bucuresti, november 19.) Lapedatu pénzügyminiszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akiket tájékoztatott az új költségvetésről, valamint az új pénzügyi javaslatokról. Kifejtette, hogy azok a költségvetési terhek, amelyeket főként a tisztviselőfizetések javítására, az állami adósságok fizetésére, a községi és megyei kiadások fedezésére és a CFR. számára fordítanak, négy milliárdot tesznek ki. A hadsereg szükségleteit és a nyugdíjilletékeket felemelték, viszont a kiviteli illetékeket leszállították. Mindezek a kiadási többletek, illetve bevételi csökkentések szükségessé teszik az egyenesadókról szóló törvényjavaslat revízióját, a ház- és a földjövdelem adó felemelését. — Törvényjavaslatot nyújtanak be, amely kimondja, hogy újabb felbeolással a mezőgazdasági földtulajdonok, valamint a háztulajdonok adóját háromszorosa emelik. A globális-adók emelkedésével egy és félmilliárd lej jövdelem-többlet hoz az állam. Felemelik a cukor- és a petróleumfogyasztási adót, amely 589 millió bevételi többletet eredményez. A forgalmiadót módosítják, amely kevésbé lesz zaklató, mint eddig, mégis 600 millió lej többletet fog hozni. Az új költségvetés a posta és a CFR. nélkül készült és 5959 millió lej emelkedést mutat az elmúlt év költségvetésével szemben. A fizetések és nyugdíjak esetleges felemelésére egy milliárdot tartalékolnak és a bélyegtörvény módosítása révén az állam újabb egy milliárd többlet-hoz fog jutni, mely összeget szintén a tisztviselői fizetésének javítására fordítanak. Ezzel szemben reorganizálni fogják a tisztviselői szolgálatot és csak arra alkalmas

személyeket fognak megtartani. Az országnak még más eszközei is vannak a jövdelem fokozására, de ezek a szállítási eszközök helyreállítására és a valuta reformjának keresztülvételére fognak szolgálni. A kormány vámpolitikája a kiviteli illetékek fokozatos leszállítására irányul.

Rádió-műsor.

Szombat, november 20. Wien. 16.15. A bécsi Konzertorchester hangversenye. — 19.30. Az elkívánt kastély, operettelőadás, befejező Jazs-band. — Milano. 16.30. Zenekari hangverseny. — 21. Donizetti La Favorita, operaelőadás. — 23. Jazs-band. — Zágráb. 20. Dal- és áriaestély. — Lipcse-Drezda. 20.30. Ének és zenekari hangverseny. — 22.15. Táncczene. — Münster. 20. Harry Solway, hegedűhangversenye. — 22. A Kaiserhof zenekar hangversenye. — Breslau. 20.15. Vidám est. — 22.15. 23.30. Táncczene. — Frankfurt a. M. 20.15. Hans Reiman vidám estje, utána Tánccmuzsika. — Stuttgart. 20. Kamarazene-est. — Budapest. 9.30. 12 és 15. Hírek, közgazdaság. — 17.02. A m. kir. opera kamarazenekarának hangversenye. — 19. A m. kir. Opera előadása után cigányzene.

Szenzációs film bemutató MA az aradi Apollóban.

A világhírű MACISTE legizgalmasabb filmje!

MACISTE

az oroszán ketrechen

nagy cirkusz film.

Az előadások 1/2 5, 6' 1/2 8 és 9 órakor kezdődnek.

Gösta Berling

Lagerlöff Zelma híres regénye

Crème Simon
creme apicată
pe pielea încă umedă, după
ce v'ni spălat.

Neavând nici un corp gras, ea se dilată
venind în contact cu apă și este de ajuns un ușor
masaj cu s'ă față să pătrundă în porii pielii. Uscapi
și catifelaji apoi pielea cu **Crème Simon**.

Prin întrebuințarea raționată a **Crème Simon**
veți evita orice aspect feicic al feței Dvs.
și vă veți păstra frăgezimea tinerească a tenului.

Közgazdaság.

Zürichben 2.85, Párisban 15.75 a lej.

Helyi valutaárak. (November 19.) Pénz: Márka 43, dollár 183, francia frank 6.20, lira 7.50, cseh korona 5.30, magyar korona 390, dinár 3.10, osztrák schilling 25.50, svájci frank 35. **Áru:** Márka 44, dollár 186, francia frank 6.50, lira 8, cseh korona 5.50, magyar korona 380, dinár 3.20, osztrák schilling 26, svájci frank 36. — **Kifizetések:** Berlin 44.50, Amsterdam 74.80, Newyork 186, London 906, Páris 6.65, Milánó 8, Prága 5.53.50, Budapest 380, Zágráb 3.31, Bécs 26.30, Zürich 36. Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (November 19.) Berlin 123.05, Amsterdam 207.25, Newyork 518.50, London 2514.75, Páris 18.12.50, Milánó 21.90, Prága 15.36.50, Budapest 72.62.50, Belgrád 9.15, **Bucuresti** 2.85, Varsó 57.50, Bécs 73.12.

Zürichi tőzsdézárás. (November 19.) Berlin 123.05, Amsterdam 207.20, Newyork 518.50, London 2514.50, Páris 18.20, Milánó 21.85, Prága 15.37.50, Budapest 72.60, Belgrád 9.15, **Bucuresti** 2.85, Varsó 57.50, Bécs 73.12.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (November 19.) **Kifizetések:** Páris 6.48, Berlin 44, London 897, Newyork 184.50, Milánó 7.75, Zürich 35.70, Bécs 26.20, Prága 5.48. **Valuták:** Napoleon 760, márka 44, léva 1.30, török lira 0.93, angol font 900, francia frank 6.50, svájci frank 36, olasz lira 7.80, drachma 2.20, dinár 3.25, dollár 186, lengyel zloty 21, osztrák schilling 26.50, magyar korona 26.50, cseh korona 5.40.

Mai hetipiac. A mai hetipiacon az érdeklődés főleg a hetipiacra irányult. Az export stagnálása miatt a mai piacon 740 lejtel lehetett a buza métermázsáját vásárolni, míg a jóminőségű buza 750 lej volt. A mai árak: burgonya 5—6, hagyma 7—8, tehénturó 18, juhturó 56, vaj 120—160, alma 6—14, körte 12—20, dió 28, szőlő 30 lej kilogrammonként, kalarabé 1, kelkáposzta 1—2, tojás 3, fejes káposzta 3—5 lej darabja, zöldség 2—4 lej csomója, tej 9, tejfel 35—40, bab 8—10 lej literje. A baromfiárak: sovány liba 120—200, sovány kacsa 80—130, tyúk 80—120, csirke 40—80 lej párja, kővér liba 150—300, kővér kacsa

70—140 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 740—750, kukorica 380, árpa 500, zab 440, rozs 500 lej métermázsánként. Az állatvásár árai változatlanok.

Az aradi pénzügyigazgatóság felhívása. Az aradi pénzügyigazgatóság értesíti mindazon kereskedőket és iparosokat, akik üzleteiket megszüntették, hogy ezt a körülményt az adóelengedést illetőleg csak attól az időponttól vehetik figyelembe, ha az illető erre vonatkozólag írásbeli bejelentést, illetve kérvényt nyújt be a pénzügyigazgatósághoz. Az adóelengedést is csupán a kérvény beérkezésének napjától számíthatják.

Forgalomba hozzák a pengőt Magyarországon. Budapestről jelentik: December elsején forgalomba kerülnek az öt- és tízpengős bankjegyek és váltópénzek. Ugyanekkor a magyar nemzeti bank beszünteti a 100, 500, 1000, 10.000, 25.000, 50.000 koronás bankjegyek kiadását. December hónapban még csak a husz és százpengős címleteket hozzák forgalomba, de januárban már az ezreket is.

Másfélmillió

részvényhamisítás Bucurestiben
Részvényeket is hamisított a megszökött Alscheck bankár.

(Bucuresti, november 19.) A bucaresti-i tőzsdén az utóbbi napokban a Redeventa petróletmiválalat részvényei között olyanok is forgalomba kerültek, amelyek azaz a záradékkal voltak ellátva, hogy teljesen be lettek fizetve. A tőzsdeigazgatóság figyelmét felkeltették ezek a részvények, mi-

Gösta Berling

Lagerlöff Zelma híres regénye

Ma nagy disznótoros vacsora a „Marilla“ étteremben. közvetlen az Erzsébet mozi mellett. Reggel 3 óráig nyitva.

I Cigányzene I
Szíves pártfogást kér: **Schwarcz Andor** vendéglős.

után tudomással bírt arról, hogy a társaság nem kérte a befizetésre megállapított határidő előbbrehozatalát és még két részlet letöltésére volt hátra. A vizsgálat megállapította, hogy a részvényekre, illetve az azokról helyett kiadott certifikátokra a befizetés megtörténtét az Alscheck bankban hamisították rá. Ugyanekkor az ügyészséghez feljelentés érkezett Solomon Piar bankár részéről, aki a banknak másfél millió lejt adott kölcsön és annak fedezésére négyezer Redeventa részvényt kapott hamis záradékkal. Az Alscheck bankban tegnap házkutatást tartott Papadopol vizsgálóbíró, aki a vizsgálatot vezeti a szennázós részvényesülésben.

Campus bankárt, a szökésben levő Alscheck bankán társát a rendőrség letartóztatta a lakásán épen akkor, amikor ő is szökni akart. Bevallotta, hogy a Redeventa vállalat részvényeinek hamisítását ő követte el, mert pénzügyi zavarokkal küzdött.

Az aradi Urániában ma, szombattól Bécsi kislány.

Salon vigjáték.

Főszerepben a híres dán színész: Gunnar Tolneas.

Az előadások 5, 6, 7 és 8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judefului.

NYILTTÉR.

5 rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

NYILATKOZAT.

Alulírott Pálmai János úrnika-lakai kereskedő kijelentem, hogy üzletvezetőm Schiff Ernő által rendelt árut csak azon esetben fizetem ki, ha a megrendelés és a számlák általam sajátkezűleg lesznek aláírva. 6941

Micalaca, 1926. november 19.

Pálmai János.

UJDONSÁGI

MEGNYILT Ó-PECICAN 1213. SZ. HÁZBAN PERZSASZÖN YEG GYÁR, ahol EREDETI PERZSASZÖN YEGEK EREDETI RAJZOK UTÁN A LEGSZEBB SZINEKBEN, LEGOLCSÓBBAN KÉSZÜLNEK. — ÁRAK 3000 LEJTŐL KEZDŐDNEK. Rendeléseket válogatás szerint fogadok el és eredeti perzsaszönyegeket a rendelő anyagával is készítek. Kívánatra mint szakértő bárhova szívesen megyek díjazás nélkül.

Tisztelettel:

„Ezevan“ perzsaszönyeggyár V. Agayan specialista Ó-Pecica.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a forrón szeretett testvér, anyós, sógornó és rokon

Özv. Török Jánosné

szül. Takácsy Lujza,

1. évi november hó 19-én, délelőtt egyegyed 10 órakor áldásos életének 72-ik évében, a halotti szent ségek ájtatos felvétele után, hosszas szenvedés után visszaadta ne mes lelkét Teremtőjének.

Felejtethetlen, drága halottunk földi maradványait 1. évi november hó 21-én délután 3 órakor fogjuk a Str. Ghiba Birta (Varjassy József-u.) 5. számú gyászházból a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszente-lés után a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugvó helyére elhelyezni.

Az engesztelő gyászmeisoldozatot az elhunyt lelkiüdvösségéért folyó 1. évi november hó 27-én, délelőtt 10 órakor fogjuk a főtisztelendő Minorita-atyák szent egyházában az Egek Urának bemutatni.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Arad, 1926. november 16. T. Takácsy Eulália, nővére. Dr. Panek Norbertné szül. Nachtnébel Böske, menyje. Özv. Takácsy Ferencné szül. Fendler Irma, özv. Török Mártonné szül. Ledervas Paula, özv. Török Lajosné szül. Gambeszky Ludovica, özv. Török Árpádné szül. Hoffbauer Piroška, özv. Török Zoltánné szül. Szenes Ilona, sógornó és azok családjai. Nachtnébel Ödön és neje Prinner Ilona, nászai.

„Joan Limbeck si Flur“ Arad. Fabrica de costururi de metal si intreprindere de Inmormantari, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága halottunk temetésén megjelentek, virágokat és koszorúkat hoztak, úgy a rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, az Acsev., Szárnyaskerék dalkör, a vaggongyári zenekarnak, s az összes megjelent ipari szindikátusoknak ez-uton mondunk hálás köszönetet. 6945

A gyászoló: **HORVÁTH-család.**

Uj butorhitel!

részletfizetésre.

Ebédlő, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, ágybetétek, Eden pamlagok, zongora, varrógép, írógép stb.

CAROL GARAI
MAGAZIN DE MOBILE.
Arad, Piata Avram Iancu 10.

Maoulatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Jön! JACKY COOGAN új filmje a FLANDRIAI FIU Jön!

Román-orsz megegyezés készül

(Bucaresti, november 19.) Tegnap tartotta a román-orsz vegyes bizottság első ülését az oroszországi Kamenetz-Podolskban. Napirenden szerepelt többek között a helyi vegyes bizottságok közötti kapcsolatok helyreállítása és a bizottságok zömének megállapítása. Hat ilyen vegyes bizottság fog működni és pedig

Soroca-Japoff, Thigina-Tiraszpof, Rezina-Bagnila és Mogiles-Atachi között. Tanácskozás folyt ezenkívül a Dnyeszter-menti lakászat kérdésében is. Valószínűnek látszik, hogy valamennyi kérdésben kedvező megállapodás fog létrejönni. A román delegáció tagjai, akik hétfőn érkeznek vissza Kisevbe, igem előzékenyen fogadták orosz földön.

MOZI.

xx A cirkusz megdöbbentő drámája perog le nyolc felvonáson keresztül az aradi Apolló mozgósínház szombat esti premierjén, mely hosszú ideig nagy élménye marad a közönségnek. A legvakmerőbb és a legzseniálisabb jelenetek után megindul a nagy versengés a cirkusz régi akrobatai és Maciste és Seda között, a harc egyre élésebb fordulatokat vesz, majd a riválisok végül elkeseredésükben egy esti előadás alatt megnyitják az oroszlankeztrec ajtaját, egy pár pillanat mul-

va a vadállatok a pononra, majd a nézők közé futnak. Izgalmas a kép minden jelenete és a slágerfilm mindössze keddig marad az Apolló műsorán.

xx „A hécsi kislány” címen egy végtelenül bájos hatfelvonásos komédiát mutat be szombaton este az aradi Uránia mozgósínház. A kép egyik nagy érdekessége, hogy a férfi főszerepet Gumar Tolmas alakítja és a film irodalmi értékekkel bír, mert Svenda Rindors elbeszélése nyomán készült. A nagyszabású sláger keddig marad műsorán.

Legjobb és legolcsóbban női harinyát 80.- lejtől 198.- lejtől Pérti és gyermek harinyát 20.- lejtől Koztyát 45.- lejtől Bőr napja készlet 208.- Belgom szálak 198.- lejtől Szivarok! Cipők és divat anyagok árlistát válasszátok!

Bogyó A.
Arad,
Strada Eminescu 13.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az azok szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 4 lej — banl, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetésre a szerzőnek a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon úton is felidhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

SZERDA! Pénteki névnapomon okvetlen gondolj rám, Szeretlek. Csókollak Kicsikéd. 6944

Alkalmazás.

HAZMESTERPAR, gyermektelen, az asszony minden takarításért szerény lakást és fizetést kap. Felvilágosítás Haász ügyökség Arad, Str. Eminescu 12. szám. 6942

FIATAL urfnő nevelőnő, irodal vagy házvezetőnő állást keres. Rück Ferenc, Arad, Str. Aurel Vlaicu No. 1. 6950

Lakás.

KÉTÁGYAS elegáns szobát fürdőszobahaszánálattal vagy két üres szobát keresek a központban december 1-re. Irásbeli ajánlatokat ármegjelölésével „Mérnök” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe kérek. 10391

Vétel és eladás.

NAGYON jókárban levő Fordson tractor teljes hozzávalókkal eladó. Cim Libraria „Concordia” Str. Eminescu 10. Arad. 6927

ANTIK ÓRÁK, hintaszék, perza és gyári szőnyegek, nutria és egyéb férfibundák, kabátok, férfi ruhák, zongora, vitrinek, vitrintárgyak, szőrmék, Singer gépek, leányzóba, háló, ebédő, szalon és konyha berendezések, klubgarniúra, bőr fotelok, antik fotel, asztalok, könyvszekrényok, kőasztal, Phönix pálna, gyermekágyak, gyermekkocskák, villanylámpák, szalon terítők, asztalneműk, an tükör stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

„EHRBAR” zongora eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 6940

ELADÓ egy 15 métermázsát bíró stráf-kocsi, egy új és egy használt csukott kenyerkihordó kocsi. Cim Kristyóry sűtőde Arad. 10390

KARÁCSONYRA bizományba keresek gyermekjátékokat, disztárgyakat, bőröndöket, műtárgyakat, antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közszükségleti cikkeket, férfi ruhane mlit, egyes btordarabokat stb. bizományba veszek, azok gyors eladásáról gondoskodom. Kezelést költség nincs. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

A VÉGKIARUSÍTÁS „Salon Artistique”-ben Fischer Ellz palota megkezdődött. Butorok, porcellánok, stb. nyok, szőnyegek, tükörök, órák stb. e hó végéig beszerzési áron kerülnek eladásra. 1206

Ha nem ellensége pénzének,

egy férfi és női szövet, selyem, bársony, harinya és vászon szűkegletelt

RIPPNER és BENKŐ
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccal)
divatruházában szerzi be
Olcsó árak! —: Figyelmes kizsgálts

Különféle.

ELVESZETT 17-én este kocsimról a vámraktártól Boros Béni-térig, 1 bala A. G. M. 1062, jelzéssel. Megtalálóra értéketlen. Ki nyomára vezet, vagy bármit is tud felőle, magas jutalom ellenében jelentkezzen Markovits szállítónál. 10390

Oktatás.

FRANCIÁT olcsón tanítok. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 6472

Ellátás.

Kérjen **Buziási Phönix** természetes ásványvizet. Előrendő asztalt és borvát.

Magas házbért fizetek

1, 2, 3, szobás lakásért, esetleg lelépést is adok. Bővebbet Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 32. udvarban balra, II. ajtó.

Nagy bolthelyiség
Arad főterén
Minorita templommal szemben
1927. május 1-re kiadó!
Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Judecatoria rurale Sirla
Nr. G. 2995—1926.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Pe baza decisiului judecatoriei rurale Sirla Nr. de mai sus miscatoarele secevestrate in favoarea Bancei Podgoria Aradului repr. prin dr. Vitos Paul adv. in Ghioroc contra urmaritorilor pentru suma de lej 44374 capital si pentru spe-sele stabilite pana in prezent se vor vinde la licitatie publica la Ghioroc la Hotelul Schmidt in ziua de 4. Decembrie 1926. ora 11 a. m. si anume: 1 masinaria pentru cinematograf, pretuita in suma de lej 10.000. Licitatiunea se va tine in baza §.-iui 107.a legii executiunale. 6928

Sirla la 12. Noembrie 1926.
J. Csáky,
delegat judecatoresc.

EXTRAS DIN PUBLICATIE DE LICITATIE.

La recercarea firmei Rubinstein & Co. Arad se vor vinde prin licitatie publica care se va tine la 26. (douazeciisase) Noembrie inainte de masa la orole 10 (zece) in Arad, Bul. Carol I. Nr. 91. cu interventia notarului public dr. Eugen Beles in sarcina, rizicul si pe cheltuelile Margaretei Höhn, ca autorizata lui dr. Iuliu Havasi, ca debitorul intarziat, mobilele si aranjamentele de birou cu pretul de strigare de 20.000 lej, aceluia care va oferi mai mult eventual si sub pretul de strigare.

Amatorii au sa depuna 1000 lej ca vadu, mobilele se pot vedea in ficcare zi de lucru, cu interventia firmei Rubinstein & Co. In magazia firmei Arad, Bul. Reg. Carol I. No. 91. Iar conditiunile de licitatie sunt depuse in biroul notarului sus amintit.

Arad, in 18. Noembrie 1926.
10390 6939 Rubinstein & Co.

Kiegett rádiólámpákat
Beeseról 6627
„ELECTRON” Arad, Str. Metianu No. 1.

Muzsay József
Arad, színházzal szemben.
Őszi árjegyzék:
Férfi öltöny tiszta gyapjú ... Lej 950—
Férfi öltöny divat szalokban ... „ 2850—
Sötét kék és fekete öltöny „ 2850—
Őszi felöltő „ 1950—
Ujater double ... „ 2850—
Ujater angol ... „ 3450—
Fogóli raglán ... „ 2200—
Gummi kabát „ 860—
Bőrkabátor minden színben „ 4600—
Mérték szerinti szabóság.
Nagy posztó raktár.

Magyon olcsón vállal
Dvogerészeket, kápkorotázásokat izilagos kivitelben
Menzer Appád
Dvög- és porcellánkereskedő
Arad, Boros Béni-tér 37. széchenyi malom- u mal szemben. K
Dvög- és porcellán áruk legolcsóbb beszerzési forrása. 6920

KAVIAR

Nagy famegtakarítás szabad- dalmazott „**ZSIGUCZI**” féle kályhákna!
Számos ellenaró levél bizonyítja a jóségát és 60 százalék túzó anyag megtakarítását. — A kályhák megtekinthetők a készítő: **HAMMER ZSIGMOND** lakatos, varrógép- és kerékpárüzletében Arad, Bulev. Rebele Ferdinand (Boros Béni-tér) 27.

Arad legforgalmasabb főutvonalán levő, kiváló menetelő vendéglő és szálloda nagy vendéglői teremmel, 18 vendégszobával, kitűnő felszereléssel, lakással, hosszabb társasozással, jutányos árért eladó. Kizárólagos megolozott: Györffy „MURES” Irodája Arad, Str. Unirel.

Cementtétőcserépgépek, továbbá gépek, üreges betontömbök, beton- és salaktéglák, cementlapok, stb. előállítására. Formák: csövek, kutgyűrűk, lépcsők, stb. készítésére. Betonkeverőgépek. Prima cementfestékek. Complett asbestcement-palagyári berendezések (ETERNIT) stb. azonnal szállit raktárról:
„MODERNA”
Építőipari-gépek és Radiator R.-T. Brasov, Kis-ucca 12. —: Telefon 5—78. sz. 2778
Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok és költségvetések díjmentesen.